

ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น

จัดทำโดย

นางสาวนันทวัน เพชรแก้ว

นางสาวศิริลักษณ์ ฟองเมือง

นางสาวจุฑารัตน์ เพชรรัตน์

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลช่องไม้แก้ว

สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลช่องไม้แก้ว

อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร

ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลช่องไม้แก้ว อำเภотungตะโก จังหวัดชุมพร

1. ประวัติ

1.1 ประวัติส่วนตัว

ชื่อ น.ว. จิรา นามสกุล เกษ แก้ว ชื่อเล่น น.ว.

เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน

เกิดวัน น.ว. จิรา ที่ 25 เดือน มกราคม พ.ศ. 2511 อายุ 48 ปี เดือน

จังหวัดที่เกิด ชุมพร เชื้อชาติ ไทย สัญชาติ ไทย ศาสนา พุทธ

ที่อยู่ปัจจุบัน (ที่สามารถติดต่อได้) บ้านเลขที่ 43/7 ถนน หมู่ที่ 2 บ้าน เกษแก้ว

ตำบล ช่องไม้แก้ว อำเภอ Tungตะโก จังหวัด ชุมพร รหัสไปรษณีย์ 81220

โทรศัพท์ 099-4410109 วุฒิการศึกษา/ระดับการศึกษา ม.6

ด้านภูมิปัญญา ใดชนการ จำนวน 2 ปี

1.2 ประวัติครอบครัว

ชื่อบิดา น.ว. จิรา นามสกุล เกษ แก้ว บิดาอาชีพ เกษ แก้ว อายุ ปี

ชื่อมารดา น.ว. จิรา นามสกุล เกษ แก้ว มารดาอาชีพ เกษ แก้ว อายุ ปี

ชื่อสามี/ภรรยา น.ว. จิรา นามสกุล เกษ แก้ว สามี/ภรรยาอาชีพ เกษ แก้ว อายุ ปี

คนที่	มีบุตรจำนวน...๙...คน ชื่อ-สกุล	อายุ(ปี)	คนที่	ชื่อ-สกุล	อายุ(ปี)
๑	นาง อธิรต์ เกษนแก้ว.	๒๗	๖		
๒	นางสาวชนิศา เกษนแก้ว	๒๖	๗		
๓			๘		
๔			๙		
๕			๑๐		

๒. ประวัติชีวิต และผลงาน

๒.๒ ความเชี่ยวชาญภูมิปัญญาด้าน (เขียนเครื่องหมาย/ใน ☐)

☐ เกษตรกรรม	☐ ศิลปกรรม
☐ อุตสาหกรรมและหัตถกรรม	☐ ภาษาและวรรณกรรม
☐ การแพทย์แผนไทย	☐ ดนตรี และนาฏศิลป์ไทย
☐ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	☐ ปรัชญา ศาสนา และ ประเพณี
☐ กองทุนและธุรกิจชุมชน	☒ โภชนาการ

๓. การสร้างเครือข่ายและการเผยแพร่ความรู้

☐ ไม่ได้เผยแพร่/ถ่ายทอด	☒ เผยแพร่/ถ่ายทอด

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ สิริมา เกษนแก้ว ครูภูมิปัญญา
(นาง สิริมา เกษนแก้ว)

ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลช่องไม้แก้ว อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร

1. ประวัติ

1.1 ประวัติส่วนตัว

ชื่อ..... เรือง..... นามสกุล..... ดวงแก้ว..... ชื่อเล่น..... เก่ง.....

เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน.....

เกิดวัน..... ๕/๕..... ที่..... ๑..... เดือน..... ๑๐/๖..... พ.ศ. ๒๕๓๐..... อายุ ๔๑ ปี..... เดือน.....

จังหวัดที่เกิด..... ชุมพร..... เชื้อชาติ..... ไทย..... สัญชาติ..... ไทย..... ศาสนา..... พุทธ.....

ที่อยู่ปัจจุบัน (ที่สามารถติดต่อได้) บ้านเลขที่..... ๖๐..... ถนน..... หมู่ที่..... ๕..... บ้าน.....

ตำบล..... ช่องไม้แก้ว..... อำเภอ..... ทุ่งตะโก..... จังหวัด..... ชุมพร..... รหัสไปรษณีย์..... ๘๖๒๒๐.....

โทรศัพท์.....วุฒิการศึกษา/ระดับการศึกษา.....

ด้านภูมิปัญญา..... ดนตรี..... เพลง..... นาฏศิลป์.....ไทย..... จำนวน..... ๕๐..... ปี

1.2 ประวัติครอบครัว

ชื่อบิดา..... บิดาอาชีพ..... อายุ..... ปี

ชื่อมารดา..... มารดาอาชีพ..... อายุ..... ปี

ชื่อสามี/ภรรยา..... ด.ช. น.ส. ดวงแก้ว..... สามี/ภรรยาอาชีพ..... ไร่..... อายุ..... ปี

คนที่	มีบุตรจำนวน...คน	ชื่อ-สกุล	อายุ(ปี)	คนที่	ชื่อ-สกุล	อายุ(ปี)
๑		สโรจน์ ดวงแก้ว	๒๐	๖		
๒		นพ		๗		
๓				๘		
๔				๙		
๕				๑๐		

๒. ประวัติชีวิต และผลงาน

๒.๒ ความเชี่ยวชาญภูมิปัญญาด้าน (เขียนเครื่องหมาย/ใน ☐)

☐ เกษตรกรรม	☐ ศิลปกรรม
☐ อุตสาหกรรมและหัตถกรรม	☐ ภาษาและวรรณกรรม
☐ การแพทย์แผนไทย	☒ ดนตรี และนาฏศิลป์ไทย
☒ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	☐ ปรัชญา ศาสนา และ ประเพณี
☐ กองทุนและธุรกิจชุมชน	☐ โภชนาการ

๓. การสร้างเครือข่ายและการเผยแพร่ความรู้

- ☐ ไม่ได้เผยแพร่/ถ่ายทอด ☒ เผยแพร่/ถ่ายทอด

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....นาย ไร่ขาว ดวงแก้ว.....ครูภูมิปัญญา
(.....นาย ไร่ขาว ดวงแก้ว.....)

กิจกรรมเพื่ออนุรักษ์และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น

Browsing: ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ด้านศิลปกรรม

ด้านศิลปกรรม

ด้านหัตถกรรม

ด้านหัตถกรรม

ด้านเกษตรกรรม

ด้านเกษตรกรรม

ด้านประติมากรรม

ด้านประติมากรรม

ด้านแพทย์แผนไทย

ด้านแพทย์แผนไทย

ด้านการอนุรักษ์ป่าไม้และสิ่งแวดล้อม

ด้านการอนุรักษ์ป่าไม้และสิ่งแวดล้อม

ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์

ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์

5.7 ภูมิปัญญาท้องถิ่น

หมู่ที่ ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	1	2	3	4	5	6	7	8	รวม
1. ไม้กวาดดอกอ้อ	1	-	-	-	-	-	-	-	1
2. นวดแผนไทย	-	1	-	-	-	1	-	-	2
3. เครื่องดนตรีไทย	-	-	-	-	1	-	1	1	3
4. จักรสานจากไม้ไผ่	-	-	-	-	1	-	1	1	3
5. เครื่องมือด้านการเกษตร	-	-	-	-	1	-	-	-	1
6. ต้มยาแผนโบราณ	-	-	-	-	-	1	-	-	1
7. ช่างไม้	-	-	-	-	-	-	1	-	1
8. หัตถกรรม การประดิษฐ์	-	-	-	-	-	-	-	1	1
รวม	1	1	-	-	3	2	3	3	13

6. ศักยภาพของท้องถิ่น

6.1 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยสมาชิกหมู่บ้านละ 2 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 1 คน แยกตำแหน่งได้ดังนี้

- 6.1.1 ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลช่องไม้แก้ว จำนวน 1 คน
- 6.1.2 รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลช่องไม้แก้ว จำนวน 1 คน
- 6.1.3 เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลช่องไม้แก้ว จำนวน 1 คน
- 6.1.4 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลช่องไม้แก้ว จำนวน 13 คน

6.2 คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลช่องไม้แก้ว จำนวน 4 คน

- 6.2.1 นายกองค์การบริหารส่วนตำบลช่องไม้แก้ว จำนวน 1 คน
- 6.2.2 รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลช่องไม้แก้ว จำนวน 2 คน
- 6.2.3 เลขานายกองค์การบริหารส่วนตำบลช่องไม้แก้ว จำนวน 1 คน

6.3 พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างและพนักงานจ้าง(ตามแผนอัตรากำลัง) จำนวน 30 คน ประกอบด้วย

- 6.3.1 ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน
- 6.3.2 สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 18 คน
- 6.3.3 ส่วนการคลัง จำนวน 6 คน
- 6.3.4 ส่วนโยธา จำนวน 5 คน

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลช่องไม้แก้ว : อำเภอทุ่งตะโก : จังหวัดชุมพร :: WWW.CHONGMAIKEAW.GO.TH - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Stop Search Favorites

Address http://www.chongmaikaw.go.th/general2.php Go Links

Chongmaikaw Subdistrict Administration Organization : Chumpon : Thailand

องค์การบริหารส่วนตำบลช่องไม้แก้ว
อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร
www.chongmaikaw.go.th

แผนที่หลัก

- หน้าแรก
- ประวัติความเป็นมา
- วิสัยทัศน์ / พันธกิจ
- สภาพและข้อมูลพื้นฐาน
- แผนยุทธศาสตร์การพัฒน
- แผนพัฒนาสามปี

สภาพทางสังคม

การศึกษา

โรงเรียนประถมศึกษา 3 แห่ง ประกอบด้วย

- โรงเรียนวัดสุตติคุณาราม ตั้งอยู่ที่ 2 บ้านเขาหมาหงอน
- โรงเรียนบ้านวังปลา ตั้งอยู่ที่ 5 บ้านวังปลา
- โรงเรียนบ้านชาวกรต ตั้งอยู่ที่ 4 บ้านชาวกรต

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 3 แห่ง ประกอบด้วย

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านวังปลา ตั้งอยู่ที่ 5 บ้านวังปลา

องค์การบริหารส่วนตำบลช่องไม้แก้ว : อำเภอทุ่งตะโก : จังหวัดชุมพร :: WWW.CHONGMAIKEAW.GO.TH - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Stop Search Favorites

Address http://www.chongmaikaw.go.th/general2.php Go Links

หน้าแรก

ประวัติความเป็นมา

วิสัยทัศน์ / พันธกิจ

สภาพและข้อมูลพื้นฐาน

แผนยุทธศาสตร์การพัฒน

แผนพัฒนาสามปี

ข้อมูลเชิงประจักษ์

แผนดำเนินการประจำปี

แผนดำเนินงาน

แผนอัตรากำลัง

ผลปฏิบัติงาน

ระเบียบการรับบริการต่าง ๆ

ติดตามและประเมินผล

ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน

การจัดการความรู้ KM

โครงสร้างองค์กร

คณะผู้บริหาร

สภาตำบล

สภาพทางสังคม

การศึกษา

โรงเรียนประถมศึกษา 3 แห่ง ประกอบด้วย

- โรงเรียนวัดสุตติคุณาราม ตั้งอยู่ที่ 2 บ้านเขาหมาหงอน
- โรงเรียนบ้านวังปลา ตั้งอยู่ที่ 5 บ้านวังปลา
- โรงเรียนบ้านชาวกรต ตั้งอยู่ที่ 4 บ้านชาวกรต

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 3 แห่ง ประกอบด้วย

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านวังปลา ตั้งอยู่ที่ 5 บ้านวังปลา
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดมุงลินธาราม ตั้งอยู่ที่ 1 บ้านเขาขวาง
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนวัดสุตติคุณาราม ตั้งอยู่ที่ 2 บ้านเขาหมาหงอน (จัดตั้งใหม่)

ศูนย์การศึกษาของโรงเรียนตำบลช่องไม้แก้ว

- ศูนย์การศึกษาของโรงเรียนหมู่ที่ 2 โรงเรียนวัดสุตติคุณาราม
- ศูนย์การศึกษาของโรงเรียนหมู่ที่ 7 ศูนย์หมู่บ้าน หมู่ที่ 7

สถานประกอบการทางศาสนา

วัด 3 แห่ง ประกอบด้วย

- วัดสุตติคุณาราม ตั้งอยู่ที่ 2 บ้านเขาหมาหงอน
- วัดมุงลินธาราม ตั้งอยู่ที่ 1 บ้านเขาขวาง
- วัดชาวกรต ตั้งอยู่ที่ 4 บ้านชาวกรต

สำนักสงฆ์ 2 แห่ง ประกอบด้วย

- สำนักสงฆ์ห้วยไทร ตั้งอยู่ที่ 7 บ้านห้วยไทร
- สำนักสงฆ์ถ้ำท้าว ตั้งอยู่ที่ 7 บ้านห้วยไทร

หน่วยรักษาความปลอดภัย

- ป้อมตำรวจ 1 แห่ง ตั้งอยู่ที่ 5 บ้านวังปลา

มวลชนจัดตั้ง

- กองทุนหมู่บ้าน 8 กลุ่ม
- กลุ่มสัจจะออมทรัพย์ 8 กลุ่ม

ทะเบียนแหล่งเรียนรู้

จัดทำโดย

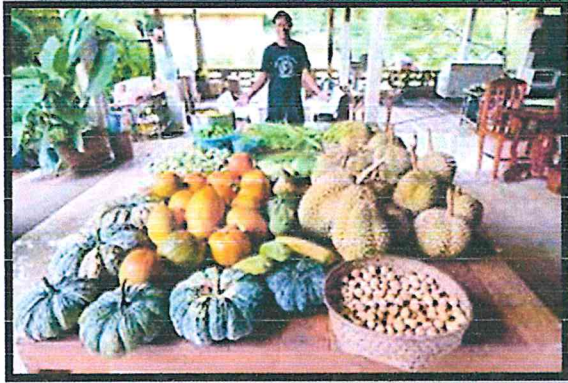
กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลช่องไม้แก้ว อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร

แหล่งเรียนรู้

ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติ สวนลุงนิล ฟิชคอนโด 9 ชั้น

ที่อยู่ 14 ม.6 ต.ช่องไม้แก้ว อ.ทุ่งตะโก จ.ชุมพร

แหล่งเรียนรู้

ถ้าไทยและจุดชมวิวเขาหมาแหงน วัดผุดิฐาราม

ที่อยู่ ม.2 ต.ช่องไม้แก้ว อ.ทุ่งตะโก จ.ชุมพร

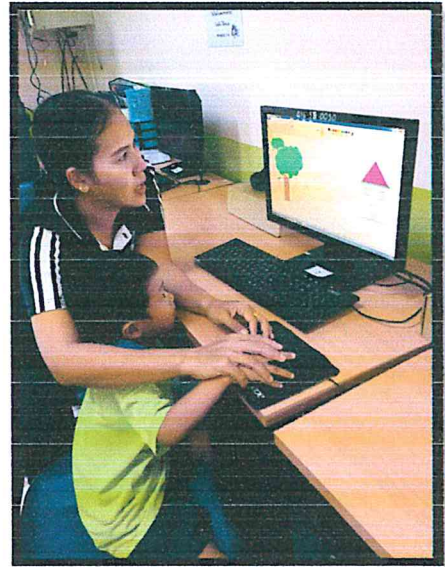
แหล่งเรียนรู้
ศูนย์ประชุมหมู่ 2 ต.ช่องไม้แก้ว อ.ทุ่งตะโก

แหล่งเรียนรู้

ห้องอินเทอร์เน็ตชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลช่องไม้แก้ว

ที่อยู่ ม.2 ต.ช่องไม้แก้ว อ.ทุ่งตะโก จ.ชุมพร

แหล่งเรียนรู้
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย

แหล่งเรียนรู้

เกษตร 1 ไร่พอเพียง วิถีจินตนา

ที่อยู่ ม.6 ต.ช่องไม้แก้ว อ.ทุ่งตะโก จ.ชุมพร

แหล่งเรียนรู้

สำนักสงฆ์ถ้ำเทวา

ที่อยู่ ม.7 ต.ช่องไม้แก้ว อ.ทุ่งตะโก จ.ชุมพร

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลช่องไม้แก้ว

ที่ ขพ ๗๕๒๐๔ / ๒๗๓

วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง การจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลช่องไม้แก้ว

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลช่องไม้แก้ว

เรื่องเดิม

ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้จัดทำโครงการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment : LPA) โดยจัดให้มีการประเมินประสิทธิภาพของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง จำนวน ๕ ด้าน ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารงาน บุคคลและกิจการสภา ด้านการบริหารงานการเงินการคลัง ด้านการบริการสาธารณะ และด้านธรรมาภิบาล นั้น

ข้อเท็จจริง

ด้านการบริการสาธารณะ หมวดที่ ๔ ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา และภูมิปัญญาท้องถิ่น หมวดย่อยที่ ๒ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งแต่ละท้องถิ่นต้องมีการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น และมีการเผยแพร่อย่างน้อย ๑ ช่องทาง

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จึงได้จัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องไม้แก้ว ซึ่งประกอบไปด้วยชื่อภูมิปัญญา สาขา เจ้าของภูมิปัญญา จุดเด่นและข้อมูลของภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนสถานที่ที่ดำเนินการและสามารถติดต่อกับเจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่นได้

ข้อพิจารณา

เห็นควรเสนอผู้บริหาร เพื่อโปรดพิจารณาการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องไม้แก้ว

ก

(นางสาวศศิประภา เพชรประสงค์)

นักวิชาการศึกษา ปฏิบัติการ

ความเห็นผู้อำนวยการกองการศึกษาฯ

- เพ็ญใจ ใจดี

(นางพรพิมล ชูเมือง)

ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

คำสั่งนายก อบต.

ความเห็นปลัด อบต.

- เพ็ญใจ ใจดี

(นายมานิช ศรีกิม)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล รักษาราชการแทน

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลช่องไม้แก้ว

(นายวีระศักดิ์ สวัสดิ์วงศ์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลช่องไม้แก้ว

ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น /ปราชญ์ชาวบ้าน

จัดทำโดย

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลช่องไม้แก้ว อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดชลบุรี

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๗ (๑) อนุรักษ์ฟื้นฟู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและของชาติ และจัดให้มี พื้นที่สาธารณะสำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วยภูมิปัญญาไทยที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ช่วยสร้างชาติให้ เป็นปึกแผ่นมั่นคง สร้างความภาคภูมิใจและศักดิ์ศรีเกียรติภูมิแก่คนไทย สามารถปรับประยุกต์หลักธรรมคำสอน ทางศาสนาเข้ากับชีวิตได้อย่างเหมาะสม สร้างความสมดุลระหว่างคนกับสังคมและธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน ช่วย เปลี่ยนแปลงปรับปรุงวิถีชีวิตของคนไทยให้เหมาะสมได้ตามยุค

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมองค์การบริหารส่วนตำบลช่องไม้แก้ว ได้เล็งเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงได้จัดทำ โครงการสำรวจฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้านหรือปราชญ์ท้องถิ่น เพื่อให้ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้านหรือปราชญ์ท้องถิ่น เพื่อสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญและมีประโยชน์ไว้ไม่ให้ สูญหายไปจากชุมชน

ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิ มีความหมายว่า พื้น ชั้น พื้นเพ ปัญญา หมายความว่า ความรอบรู้ ความรู้ทั่ว ความฉลาดเกิดแต่การเรียนรู้ และคิด ภูมิปัญญา หมายถึง พื้นความรู้ ความสามารถ

ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง ความสามารถในการใช้พื้นความรู้สร้างสรรค์งานเพื่อพัฒนาและดำรงชีวิต ของคนในท้องถิ่น

การถ่ายทอดความรู้หรือการสอน หมายถึง บอกวิชาความรู้ให้แสดงเข้าใจโดยวิธีบอกหรือทำให้เห็นเป็น ตัวอย่าง เพื่อให้รู้ตัวรู้ซ้ำ

จากการศึกษาความหมายที่ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการต่าง ๆ ซึ่งครอบคลุมคำว่า ภูมิปัญญา ภูมิปัญญา พื้นบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย สามารถรวบรวมได้ดังนี้

๑) ภูมิปัญญา

คำว่าภูมิปัญญา ตรงกับคำศัพท์ภาษาอังกฤษว่า Wisdom ซึ่งมีความหมายว่า ความรู้ ความสามารถ ความเชื่อ ความสามารถทางพฤติกรรม และความสามารถในการแก้ไขปัญหาของมนุษย์

สรุปได้ว่า ภูมิปัญญา หมายถึง ความรู้ ความคิด ความสามารถ ที่เป็นผลมาจากการใช้ความคิด และสติปัญญาในการปรับตัวและดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมของชุมชน เป็น กระบวนการที่เกิดขึ้นเรียนรู้ และสะสมมาเป็นระยะเวลานาน สามารถใช้หรือปรับเปลี่ยนมาสร้างประโยชน์และแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตของคนในสังคม ภูมิปัญญาอาจเกิดจากประสบการณ์ของกลุ่มชนในชุมชนจากภายนอก ชุมชน และ/หรือผลิตใหม่ หรือผลิตซ้ำขึ้นมา ก็ได้

๒) ภูมิปัญญาชาวบ้าน(Popular Wisdom) สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน ให้ความหมายของภูมิปัญญาชาวบ้านว่าเป็นความรู้ของชาวบ้านที่สร้างขึ้นจากประสบการณ์และความเฉลียวฉลาดของแต่ละคน ซึ่งได้ เรียนรู้จากพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ญาติพี่น้อง และผู้ที่มีความรู้ในชุมชน ความรู้เหล่านี้เกี่ยวข้องการดำเนินชีวิต เป็นแนวทางหลักเกณฑ์ มีวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ความสัมพันธ์กับผู้ล่งลับ ไปแล้วกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์และกับธรรมชาติ ความรู้ที่สั่งสมมาแต่บรรพบุรุษสืบทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง ระหว่างการสืบทอดมีการปรับปรุง ประยุกต์และเปลี่ยนแปลงจนอาจเกิดเป็นความรู้ใหม่ตามสภาพการณ์ทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

สรุปได้ว่า ภูมิปัญญาชาวบ้าน หมายถึง รากฐานความรู้ของชาวบ้านที่สร้างขึ้นจากประสบการณ์ และความรอบรู้ รวมทั้งได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ และที่ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับ สภาพการณ์ทางแวดล้อม และวัฒนธรรมที่มีการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตได้อย่าง

เหมาะสม

๓) ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local wisdom) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๔๖ ได้ให้ ความหมายของคำว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น ไว้ โดยแยกให้ความหมายของคำว่า ภูมิปัญญา ว่าหมายถึง พื้นความรู้ ความสามารถ และคำว่า ท้องถิ่น ว่าหมายถึง ท้องที่ใดท้องที่หนึ่งโดยเฉพาะ ดังนั้น คำว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น จึง หมายถึง พื้นความรู้ ความสามารถของท้องที่ใดท้องที่หนึ่ง

สำนักคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้กล่าวไว้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นสะสมขึ้นมาจากประสบการณ์ของ ชีวิต สังคม และในสภาพสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน และถ่ายทอดสืบทอดกันมาเป็นวัฒนธรรม การดำเนินงานด้าน วัฒนธรรม จึงต้องใช้ปัญญาค้นหาสิ่งที่มีอยู่แล้ว พื้นฟู ประยุกต์ เสริมสร้างสิ่งใหม่ บนรากฐานสิ่งเก่าที่ค้นพบนั้น นัก พื้นฟู นักประยุกต์และนักประดิษฐ์คิดค้นทางวัฒนธรรมพื้นบ้านเหล่านี้ มีชื่อเรียกในเวลาต่อมาว่า "ปราชญ์ ชาวบ้าน" หรือ "ผู้รู้ชาวบ้าน และสติปัญญาที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์นี้เรียกว่า "ภูมิปัญญาชาวบ้าน" หรือ "ภูมิ ปัญญาท้องถิ่น"

ศูนย์พัฒนาหลักสูตรกรมวิชาการ กล่าวว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือภูมิปัญญาชาวบ้าน คือความรู้ที่เกิดจาก ประสบการณ์ในชีวิตของคนเราผ่านกระบวนการศึกษา สังเกต คิดวิเคราะห์จนเกิดปัญญา และตกผลึกมาเป็นองค์ ความรู้ที่ประกอบกันขึ้นมาจากความรู้เฉพาะหลาย ๆ เรื่อง ความรู้ดังกล่าวไม่ได้แยกย่อยออกมาให้เห็นเป็นศาสตร์ เฉพาะสาขาวิชาต่าง ๆ อาจกล่าวได้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นความรู้ที่มีอยู่ทั่วไปในสังคม ชุมชน และในตัวของผู้รู้ เองหากมีการสืบค้นหาเพื่อศึกษาและนำมาใช้ก็จะเป็นที่รู้จัก เกิดการยอมรับ ถ่ายทอด และพัฒนาไปสู่คนรุ่นใหม่ ตามยุคตามสมัยได้

สรุปได้ว่าภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง องค์ความรู้ที่เกิดจากการสั่งสมความรู้และประสบการณ์ ของคนในชุมชนหรือท้องถิ่นที่มีการถ่ายทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่นจนเป็นวิถีชีวิต มรดกทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่าและมีความหมายเป็นอัตลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่นที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาชีวิตของคนในท้องถิ่น

๔) ภูมิปัญญาไทย (Thai Wisdom) เป็นผลของประสบการณ์สั่งสมของคนที่ยืนยันจากปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มชนเดียวกันและระหว่างกลุ่มชุมชนหลาย ๆ ชชาติพันธุ์ รวมไปถึงโลกทัศน์ที่มีต่อสิ่งเหนือธรรมชาติ ภูมิปัญญาเหล่านี้เคยเอื้ออำนวยให้คนไทยแก้ปัญหาได้ดำรงอยู่ และสร้างสรรค์อารยธรรมของเราเองได้อย่างมีดุลยภาพกับสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในระดับพื้นฐานหรือระดับชาวบ้าน ภูมิปัญญาในแผ่นดินนี้มีได้เกิดขึ้นเป็นเอกเทศแต่มีส่วนแลกเปลี่ยนเลือกเฟ้น และปรับให้ภูมิปัญญาจากอารยธรรมอื่นตลอดมา

สรุปได้ว่า ภูมิปัญญาไทย หมายถึง องค์ความรู้ ความสามารถ และทักษะของคนไทยในด้านต่าง ๆ ที่เกิดจากการสะสม เลือกรสร และพัฒนาปรับปรุงอย่างมีระเบียบแบบแผนและมีรูปแบบที่เป็นที่ยอมรับและ ได้รับการถ่ายทอดกันมาในสังคม เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต และการอยู่ร่วมกันของผู้คนแต่ละยุคแต่ละ สมัย

ตารางเปรียบเทียบภูมิปัญญาท้องถิ่นกับภูมิปัญญาไทย

ประเภทภูมิปัญญา	ลักษณะที่เหมือนกัน	ลักษณะที่แตกต่างกัน
ภูมิปัญญาท้องถิ่น	เป็นองค์ความรู้ และวิธีการที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจซึ่งได้สืบทอดและเชื่อมโยงมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน	เป็นองค์ความรู้และความสามารถในระดับบุคคลหรือระดับท้องถิ่น ซึ่งมีขอบเขตจำกัดในแต่ละท้องถิ่น เช่น ภาษาอีสาน ผ้าไหม แกงโต ปลาหนังตะลุง เป็นภูมิ ปัญญาท้องถิ่นหรือภูมิปัญญาชาวบ้าน ฯลฯ
ภูมิปัญญาไทย		เป็นองค์ความรู้และความสามารถโดย ส่วนรวม เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ เช่น ภาษาไทย มวยไทย ต้มยำกุ้ง เป็นภูมิ ปัญญาไทย ฯลฯ

ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า ภูมิปัญญา เป็นความรู้ ความสามารถ และวิธีการที่กลุ่มชนได้จากประสบการณ์ที่สั่งสมไว้ในการปรับตัวและดำรงชีพในระบบนิเวศหรือสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางสังคม - วัฒนธรรมที่ได้มีการพัฒนาสืบสานกันมา ภูมิปัญญาชาวบ้าน จึงเป็นความรู้ความสามารถ และวิธีการปฏิบัติของชาวบ้านที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตประจำวัน ซึ่งได้สืบทอดและเชื่อมโยงมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน หากวิธีการนั้นเป็นที่ยอมรับของคนในท้องถิ่น และมีการนำไปปฏิบัติกันอย่างแพร่หลายในชุมชนก็จะเรียกว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น แต่ถ้าได้รับการยอมรับในระดับชาติก็จะขยายกว้างเป็น ภูมิปัญญาไทย

จากความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปลักษณะสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ ๕ ประการ คือ

๑. ความเป็นท้องถิ่นที่มีรากฐานอยู่ในชุมชนใดชุมชนหนึ่ง
๒. เป็นความรู้ที่ฝังลึกอยู่ในบุคคล ที่ใช้ความรู้
๓. มีการถ่ายทอดผ่านการบอกเล่าและถ่ายทอดทางวัฒนธรรม ไม่ค่อยมีการจดบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร
๔. เป็นความรู้ที่มาจากการลงมือทำและประสบการณ์มากกว่าเป็นความรู้จากทฤษฎี ๕. มีรากฐานในโลกทัศน์ทางศาสนา ความสำคัญด้านจิตวิญญาณและค่านิยมของชุมชนในสังคม
๕. เป็นความรู้ที่มองสรรพสิ่งอย่างองค์รวม ความสมดุลของร่างกายและจิตวิญญาณ และมีความสำคัญในการดำรงชีวิต

ความสำคัญของภูมิปัญญาไทย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป.) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภูมิปัญญาไทยพอสรุปได้ดังนี้

๑. ภูมิปัญญาไทยช่วยสร้างชาติให้เป็นปึกแผ่น

พระมหากษัตริย์ไทยทรงใช้ภูมิปัญญาในการสร้างชาติ สร้างความเป็นปึกแผ่นของประเทศมาโดยตลอด ตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย พ่อขุนรามคำแหงมหาราชพระองค์ทรงปกครองประชาชนด้วยพระเมตตา แบบพ่อปกครองลูก ผู้ใดประสบความเดือดร้อนก็สามารถดิ้นรนขงัดความเดือดร้อนขอรับพระราชทานความช่วยเหลือ ทำให้ประชาชนมีความจงรักภักดีต่อพระองค์ ต่อประเทศชาติร่วมกัน สร้างชาติบ้านเมืองจนเจริญรุ่งเรืองได้เป็นปึกแผ่น พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ พระองค์ทรงใช้ภูมิปัญญาสร้างคุณประโยชน์แก่ประเทศทางการเมืองภายในประเทศจนรอดพ้นภัยพิบัติหลายครั้ง ด้านการเกษตรพระองค์ทรงพระราชทานทฤษฎีใหม่ให้แก่พสกนิกร ด้านการเกษตรแบบสมดุลและยั่งยืน ฟื้นฟูสภาพแวดล้อม ยังความสงบร่มเย็นของประชาชนให้กลับคืนมา

๒. สร้างความภาคภูมิใจและศักดิ์ศรีเกียรติภูมิแก่คนไทย

คนไทยในอดีตมีความสามารถเป็นที่ปรากฏในประวัติศาสตร์จำนวนมาก เป็นที่ยอมรับของนานาอารยประเทศ เช่น นายขนมต้ม เป็นนักมวยที่มีฝีมือเก่งในการใช้อาวุธทุกส่วน ทุกท่าแม่ไม้มวยไทย สามารถชกมวยไทยจนชนะพม่าได้ถึงเก้าคนสิบคนในคราวเดียวกัน ซึ่งในปัจจุบันมวยไทยถือเป็นภูมิปัญญาด้านศิลปะการป้องกันตัวชั้นเยี่ยม นอกจากนี้ยังมีภูมิปัญญาด้านอาหาร อาหารไทยเป็นอาหารที่มีความหลากหลายในรสชาติทั้งอาหารคาวหวาน ปรุงง่าย รสอร่อยถูกปากทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ พืชที่ใช้ปรุงอาหารส่วนใหญ่เป็นพืชสมุนไพร ที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น และราคาถูก พืชที่ใช้เป็นส่วนประกอบที่เป็นพืชสมุนไพร เช่น ตะไคร้ ขิง ข่า กระชาย ใบมะกรูด ใบโหระพา ใบกะเพรา เป็นต้น

๓. ความสามารถปรับปรุง ประยุกต์หลักคำสอนทางศาสนา ใช้กับวิถีชีวิตได้อย่างเหมาะสม

คนไทยยอมรับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่ โดยนำหลักธรรมคำสอนทางศาสนาไปปรับใช้ในวิถีชีวิตได้อย่างเหมาะสม ทำให้คนไทยเป็นผู้อ่อนน้อมถ่อมตน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ประณีตระนอม รักสงบ ใจเย็น มีความอดทนให้อภัยแก่ผู้สำนึกผิด ดำรงชีวิตอย่างเรียบง่ายปกติสุข ทำให้คนในชุมชนพึ่งพากันได้ ทั้งหมดนี้สืบเนื่องจากหลักธรรมคำสอนพระพุทธศาสนา เป็นการใช้อนุปัญญาในการประยุกต์พระพุทธศาสนาเข้ากับชีวิตประจำวัน

๔. สร้างความสมดุลระหว่างคนกับสังคมและธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน

ภูมิปัญญาไทยมีความเด่นชัดในการยอมรับนับถือและให้ความสำคัญแก่คน สังคม และธรรมชาติ อย่างยิ่ง มีเครื่องมือที่ชี้ให้เห็นได้อย่างชัดเจนมากมาย เช่น ประเพณีสิบสองเดือน เป็นการแสดงความเคารพและขอพร เป็นวันแห่งครอบครัว เครือญาติพี่น้องได้พบปะกันด้วยความอบอุ่น ส่วนประเพณีลอยกระทง คุณค่าอยู่ที่การบูชาและเคารพบุญคุณของแม่น้ำที่หล่อเลี้ยงชีวิตของคน พืช และสัตว์ ซึ่งใช้มาทั้งการบริโภคและอุปโภค ในการรักษาป่าให้ต้นน้ำ ลำธาร ได้ประยุกต์ให้มีประเพณีการบวชป่า ให้เคารพสิ่งศักดิ์สิทธิ์ธรรมชาติสภาพแวดล้อม ยัง ความอุดมสมบูรณ์แก่ต้นน้ำลำธารพลิกฟื้นกลับมาได้ อาชีพการเกษตรเป็นอาชีพหลักของคนไทยที่คำนึงถึงความสมดุลของคน สังคมและธรรมชาติ โดยทำแต่น้อยพออยู่พอกิน เมื่อเหลือก็แจกญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน ใกล้เคียง นอกจากนี้ยังนำไปแลกเปลี่ยนกับสิ่งของอย่างอื่นที่ตนไม่มี เมื่อเหลือใช้จริง ๆ จึงจะขาย อาจกล่าวได้ว่าเป็นการเกษตรแบบ "กิน-แจก-แลก-ขาย" ทำให้คนในสังคมได้ช่วยเหลือเกื้อกูลแบ่งปันกัน เคารพนับถือกัน เป็นญาติกันทั้งหมู่บ้าน จึงอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีสัมพันธ์กันแน่นแฟ้น ธรรมชาติไม่ถูกทำลายไปมากเนื่องจากทำพอ อยู่พอกิน ไม่โลภ และทำลายมากเกินไปจนปัจจุบัน ถือเป็นภูมิปัญญาที่สร้างความสมดุลระหว่างคนกับสังคม และ ธรรมชาติให้อยู่ร่วมกันได้อย่างยั่งยืน

๕. เปลี่ยนแปลงปรับปรุงได้ตามยุคสมัย

แม้กาลเวลาจะเปลี่ยนไปอย่างไร ความรู้สมัยใหม่จะหลั่งเข้ามามาก แต่ภูมิปัญญาไทยก็สามารถปรับเปลี่ยนได้เหมาะสมกับยุคสมัย เช่น การรู้จักนำเครื่องยนต์มาติดตั้งกับเรือใบใบพัดเป็นหาง สามารถวิ่งได้เร็วขึ้นเรียกว่า "เรือหางยาว" การรู้จักทำการเกษตรแบบผสมผสานพลิกฟื้นธรรมชาติให้อุดมสมบูรณ์คืนแทนสภาพป่าที่ถูกตัดทำลายไป การรู้จักใช้ภูมิปัญญาออมเงินสะสมทุนตามแบบสมัยใหม่ให้สมาชิกกู้ยืมปลดหนี้สิน และจัดสวัสดิการแก่สมาชิกจนชุมชนมีความมั่นคง เข้มแข็ง สามารถช่วยตนเองได้หลายร้อยหมู่บ้านทั่วประเทศ และการสร้าง "อุทัย" ขึ้นเป็นปะการังเทียม ให้ปลาอาศัยวางไข่แพร่พันธุ์และเจริญเติบโตขยายจำนวนมากดังเดิม ถือเป็นภูมิปัญญาปรับปรุงประยุกต์ใช้ได้ตามยุคตามสมัย

ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

เอกวิทย์ ณ ถลาง ได้แบ่งประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. ภูมิปัญญาหรือความรู้ส่วนที่เรียกว่า "ยาไส้"ซึ่งเป็นความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจเรื่องของ ปากท้อง เป็นสิ่งที่ถูกนำไปแสวงหาผลประโยชน์ หรือตีคุณค่าเป็นตัวเงินโดยง่าย จึงจำเป็นต้องหวงแหน มีการจดลิขสิทธิ์ สิทธิบัตรทางปัญญา

๒. ภูมิปัญญาหรือความรู้ส่วนที่เรียกว่า "ยาใจ"ซึ่งความรู้ที่ไม่เป็นพิษเป็นภัยกับใคร กลับช่วย ให้สังคมมีความเอื้ออาทร เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เพื่อความผาสุกของคนในสังคม ประภากร แก้ววรรณ ได้สังเคราะห์ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้คือ

๑. ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญห ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นองค์ความรู้ที่เกิดจาก สติปัญญาของชาวบ้าน เป็นศักยภาพหรือความสามารถในการแก้ไขปัญห การดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ ของชาวบ้านให้สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของชุมชนท้องถิ่น

๒. ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนา เป็นองค์ความรู้ความสามารถของชาวบ้านที่คิดค้น สังสม สืบทอดปรับปรุง พัฒนา เป็นศักยภาพหรือความสามารถในเชิงสร้างสรรค์ เป็นการสร้างความรู้ใหม่ สร้างปัญญาตอบสนองความจำเป็น ความต้องการของชุมชนท้องถิ่น ตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม ทำให้เกิดการพัฒนายั่งยืนและมั่นคง การจำแนกตามแหล่งถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ จำแนกภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแหล่งถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นออกเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

๑. ภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภทบุคคล ครอบคลุมบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่มีความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง บุคคลที่ทำหน้าที่เป็นผู้นำในเรื่องพิธีกรรมสำคัญของท้องถิ่น บุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติ การประดิษฐ์ และการเกษตรกรรม โดยบุคคลที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นอาจเป็นผู้ริเริ่ม หรือเป็นผู้สืบทอดภูมิปัญญาจาก รุ่นสู่รุ่น เช่น ครูภูมิปัญญาหรือปราชญ์ชาวบ้าน พระภิกษุ ผู้นำชุมชน ผู้รู้ พ่อเฒ่าแม่เฒ่า ฯลฯ

๒. ภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภทสถานที่ ครอบคลุมสถานที่ที่มีความสำคัญกับท้องถิ่นในด้านประวัติศาสตร์ ศาสนา พิธีกรรม สถานที่ทางธรรมชาติ สถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม แหล่งเพาะปลูกตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งที่เป็นบุคคล หน่วยราชการ และองค์กรเอกชน

๓. ภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภทวัสดุอุปกรณ์ ครอบคลุมวัสดุอุปกรณ์ที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ในรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อของจริง และของจำลองที่ใช้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีมากมายหลายแขนง แต่มักจะถูกมองว่าล้าหลัง คนบางกลุ่มจึงไม่ค่อยให้ความนิยมและ สืบสานกันมากนัก ส่วนใหญ่แล้วภูมิปัญญาท้องถิ่นมักสืบทอดบอกกล่าวกันเป็นการภายใน เช่น สูตรทำอาหาร หรือ ตำรับตำราต่าง ๆ ทำให้ไม่เป็นที่รับรู้กันโดยทั่วไป อาจจำแนกภูมิปัญญาท้องถิ่นออกเป็น ๑๐ ลักษณะได้ดังนี้

๑. ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับความเชื่อและศาสนา ภูมิปัญญาประเภทนี้จะมีลักษณะ แตกต่างกันไป ในแต่ละท้องถิ่น เนื่องจากมีพื้นฐานทางความเชื่อในศาสนาที่แตกต่างกัน สำหรับภูมิปัญญาท้องถิ่น ของไทยซึ่งเกี่ยวกับความเชื่อในพระพุทธศาสนาเป็นหลักนั้น ได้มีส่วนสร้างสรรค์สังคม โดยการผสมผสานกับความ เชื่อดั้งเดิมจนกลายเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละท้องถิ่น

๒. ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับประเพณีและพิธีกรรม เนื่องจากประเพณีและพิธีกรรมเป็นสิ่งที่ดั่งามที่คนไทยในท้องถิ่นสร้างขึ้นมา โดยเฉพาะเป็นการเพิ่มขวัญกำลังใจในสังคม ภูมิปัญญาประเภทนี้จึงมี ความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตในสังคมเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากประเพณีและพิธีกรรมที่สำคัญ ๆ ใน ประเทศไทยล้วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของคนในสังคมแทบทั้งสิ้น

๓. ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับศิลปะพื้นบ้าน เป็นการสร้างสรรค์งานศิลปะประเภทต่าง ๆ โดย การนำทรัพยากรที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน หลังจากนั้นได้สืบทอดการพัฒนาอย่างไม่ขาดสายกลายเป็น ศิลปะที่มีลักษณะที่มีคุณค่าเฉพาะถิ่น

๔. ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับอาหารและผักพื้นบ้าน นอกจากมนุษย์จะนำอาหารมาบริโภค เพื่อความอยู่รอดแล้ว มนุษย์ยังได้นำเทคนิคการถนอมอาหารและการปรุงอาหารมาใช้เพื่อให้อาหารที่มีมากเกินไป ความต้องการสามารถเก็บไว้บริโภคได้เป็นเวลานาน ซึ่งถือว่าเป็นภูมิปัญญาอีกประเภทหนึ่งที่สำคัญต่อการดำรงชีวิต นอกจากนี้ยังนำผักพื้นบ้านชนิดต่าง ๆ มาบริโภคได้อีกด้วย

๕. ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับการเล่นพื้นบ้าน การเล่นถือว่าเป็นการผ่อนคลาย โดยเฉพาะในวัยเด็กซึ่งชอบความสนุกสนานเพลิดเพลิน ภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยส่วนใหญ่จะใช้อุปกรณ์ในการเล่นที่ประดิษฐ์มาจากธรรมชาติ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตที่ผูกพันกับธรรมชาติและรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมอย่างกลมกลืน

๕. ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม ประเทศไทยมีวัฒนธรรมที่หลากหลาย ซึ่งเกิดจากการสร้างสรรค์ของแต่ละภาค เราสามารถพบหลักฐานจากร่องรอยของศิลปวัฒนธรรมที่ปรากฏกระจายตัวอยู่ ทั่วไป เช่น สถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรม เป็นต้น ซึ่งแสดงให้เห็นถึงเทคนิค ความคิด ความเชื่อของ บรรพชนได้เป็นอย่างดี

๗. ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับเพลงพื้นบ้าน ภูมิปัญญาประเภทนี้ส่วนมากจะแสดงออกถึง ความสนุกสนาน และยังเป็นคติสอนใจสำหรับคนในสังคม ซึ่งมีส่วนแตกต่างกันออกไปตามโลกทัศน์ของคนในภาค ต่าง ๆ

๘. ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับสมุนไพรและตำรายาพื้นบ้าน ภูมิปัญญาประเภทนี้เกิดจากการ สังสมประสบการณ์ของคนในอดีตและถ่ายทอดให้กับคนรุ่นหลัง ถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะถือว่าเป็นปัจจัยสี่ ซึ่งมีความจำเป็นสำหรับมนุษย์ หากได้รับการพัฒนาและส่งเสริมการวิจัยจะเป็นประโยชน์ทาง เศรษฐกิจ และสังคมในอนาคตได้

๙. ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับประติมากรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน เทคโนโลยีและสิ่งของ เครื่องใช้ต่าง ๆ ที่เกิดจากภูมิปัญญาของคนไทยในแต่ละภาคนั้นถือเป็นประติมากรรมและหัตถกรรมชั้นเยี่ยม ซึ่ง ปัจจุบันยังไม่ได้ได้รับความสนใจในการพัฒนาและส่งเสริมภูมิปัญญาประเภทนี้เท่าที่ควร หากมีการเรียนรู้และสืบทอดความคิดเกี่ยวกับการประติมากรรมและหัตถกรรมให้แก่เยาวชน จะเป็นการรักษาภูมิปัญญาของบรรพชนได้อีกทางหนึ่ง

๑๐. ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิตตามสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ เนื่องจาก คนไทยมีอาชีพที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม โดยเฉพาะการทำนา ทำไร่ จึงทำให้เกิดภูมิปัญญาที่เกี่ยวกับความเชื่อ และพิธีกรรมในการดำรงชีวิตเพื่อแก้ปัญหาหรืออ่อนน้อมให้เกิดความอุดมสมบูรณ์ในการเพาะปลูก และเพื่อเพิ่มผลิตผลทางการเกษตร ดังจะเห็นได้จากพิธีกรรมเกี่ยวกับเกษตรกรรมทั่วทุกภูมิภาคของไทย

คณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ (๒๕๔๑) ได้แบ่งสาขาหรือประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ ๑๑ สาขาดังนี้

๑. สาขาเกษตรกรรม หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะ และเทคนิค ด้านการเกษตรกับเทคโนโลยีโดยการพัฒนาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งพาตนเองในภาวะการณ์ต่าง ๆ ได้เช่น การทำเกษตรแบบผสมผสาน การแก้ปัญหาการเกษตรด้านการตลาด การแก้ปัญหาด้านการผลิต การแก้ไข โรคและแมลง และการรู้จักปรับใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการเกษตร เป็นต้น

๒. สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (ด้านการผลิตและการบริโภค) หมายถึง การรู้จัก ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลผลิต เพื่อชะลอการนำเข้าตลาด เพื่อแก้ปัญหาด้านการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัด และเป็นธรรม อันเป็นกระบวนการให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจได้ ตลอดทั้งการผลิตและการจัดจำหน่ายผลผลิตทางหัตถกรรม เช่น การรวมกลุ่มของกลุ่มโรงงานยางพารา กลุ่มโรงสี กลุ่มหัตถกรรม เป็นต้น

๓. สาขาการแพทย์ไทย หมายถึง ความสามารถในการจัดการป้องกันและรักษาสุขภาพของคน ในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองทางด้านสุขภาพและอนามัยได้

๔. สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความสามารถเกี่ยวกับการ จัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งอนุรักษ์ การพัฒนา และใช้ประโยชน์จากคุณค่าของ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๕. สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน หมายถึง การจัดการด้านสมทบและบริการกองทุนในการ ประกัน คุณภาพชีวิตของคน ให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

๖. สาขาศิลปกรรม หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ มีผลงานโดดเด่นเรื่อง ต่อไปนี้

๖.๑ ด้านจิตรกรรม คือ การวาดภาพฝาผนัง การเขียนภาพลงผ้า หนาผา การสลักลาย ฯลฯ

๖.๒ ด้านประติมากรรม คือ ผู้มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์และมีฝีมือในการปั้น แกะสลัก การหล่อ เช่น หล่อพระพุทธรูป ปั้นโอ่ง สลักลวดลาย ประดับต้นเทียน สิ่งก่อสร้าง ฯลฯ

๖.๓ ด้านสถาปัตยกรรม คือ ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์เรื่องการก่อสร้างอาคาร บ้านเรือน โบสถ์ ศาลา ศาลพระภูมิ ฯลฯ

๖.๔ ด้านหัตถกรรม (งานช่างฝีมือ) คือผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีผลงานในสิ่งที่ทำมือ เช่น เครื่องจักสานต่าง ๆ

๖.๕ ด้านงานประดิษฐ์ คือ ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ด้านการจัดทำผลงาน เลียนแบบ ธรรมชาติ เช่น การประดิษฐ์ดอกไม้ บายศรี การแต่งลวดลายบนแผ่นผ้า ฯลฯ

๖.๖ ด้านดนตรี นาฏศิลป์และการเล่นพื้นบ้าน คือ ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ ด้าน การเล่นดนตรี การขับลำ การพ่อนรำ การคิดวิธีการเล่นพื้นบ้าน หมอลำ การเล่นหนังปราโมทัย ลิเก เพลง กันตรึม เจริญ ฯลฯ

๗. สาขาการจัดการองค์กร หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการดำเนินงานขององค์กร ชุมชน ต่าง ๆ ให้สามารถพัฒนาและบริหารองค์กรของตนเองได้ตามบทบาทหน้าที่ขององค์กร เช่น การจัดการ องค์กร ของกลุ่มแม่บ้าน เป็นต้น

๘. สาขาภาษาและวรรณกรรม หมายถึง ความสามารถในการผลิตผลงานเกี่ยวกับภาษา ทั้ง ภาษาถิ่น ภาษาโบราณ ภาษาไทย และการใช้ภาษา ตลอดทั้งด้านวรรณกรรมทุกประเภท

๙. สาขาศาสนาและประเพณี หมายถึง ความสามารถในการประยุกต์และปรับใช้หลักธรรม คำสอนทาง ศาสนา ความเชื่อ และประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติให้บังเกิดผลดีต่อ บุคคลและ สิ่งแวดล้อม เช่น การถ่ายทอดหลักธรรมทางศาสนา การบวชป่า การประยุกต์ประเพณีบุญประเพณีชาวนา เป็นต้น

๑๐. สาขากองทุนและสวัสดิการ หมายถึง การจัดการด้านสมทบและบริการกองทุนในการ ประกัน คุณภาพชีวิตของคน ให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

๑๑. สาขาการศึกษา หมายถึง ความสามารถในการถ่ายทอด การอบรมเลี้ยงดู การบ่มเพาะ การสั่ง สอน การสร้างสื่อและอุปกรณ์ การวัดความสำเร็จ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นสาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม “จักรสาน”

๑. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ นายทูล ลาหนองแคน ชื่อเล่นลุงทูล ที่อยู่ ๗ หมู่ที่ ๘ ตำบล
ช่องไม้แก้ว อำเภอกู่ตะเภา จังหวัดชุมพร เบอร์โทรศัพท์ ๐๖๒-
๙๖๒๗๘๒๕ ประวัติการศึกษา จบการศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๒. สารสังเขป

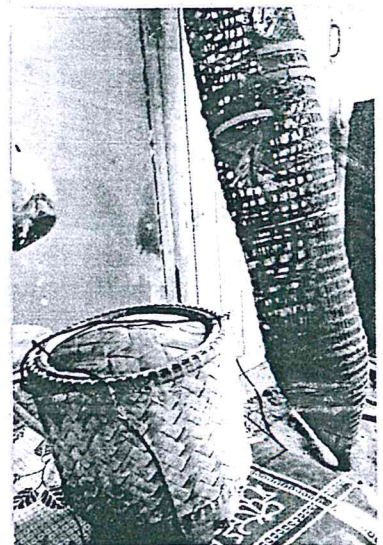
ลุงทูล เริ่มการจักสานมาตั้งแต่ อายุ ๑๓ ปี ได้ทำจักสาน
กระดัง ตะกร้า กระติบข้าว กระบุงชาหวด ไซ ลอบ ข้อง เพื่อใช้ใน
ชีวิตประจำวัน และสร้างรายได้เสริมให้ครอบครัว ดำเนินการเรื่อยมา
จนถึงปัจจุบัน มีการ นำความรู้มาถ่ายทอดให้เพื่อนบ้านและผู้สนใจ
โดยทั่วไป

๓. ประวัติความเป็นมา

นักโบราณคดีได้ค้นพบหลักฐานว่า เมื่อประมาณ ๔๐๐๐ ปีมาแล้วมนุษย์ได้รู้จักวิธีการจักสานของใช้ด้วย
ไม้ไผ่ เป็นลักษณะลายขัดสองเส้น หลักฐานนี้ได้ค้นพบที่จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งถือเป็นดินแดนที่สำคัญในทาง
ประวัติศาสตร์ของประเทศไทย หลักฐานการค้นพบเครื่องจักสานนั้นนอกจากประเทศไทยแล้ว ยังได้พบที่แอฟริกา
และในทวีปเอเชียบางแห่ง บริเวณแหลมมลายู (ในยุคนั้น) ได้ค้นพบหลักฐานเกี่ยวกับเครื่องจักสานที่ทำด้วยไม้
กองรวมอยู่กับของใช้ของผู้ตาย จึงสันนิษฐานว่าเครื่องจักสานได้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวกับพิธีกรรมความเชื่อบางอย่าง
ของมนุษย์ในยุคนั้นบ้างแล้ว ต่อมาเมื่อมนุษย์ได้มีการดำเนินชีวิตด้วยการเพาะปลูกเลี้ยงสัตว์จึงเป็นที่เชื่อได้ว่า
มนุษย์ได้รู้จักพัฒนาการเครื่องจักสานให้เหมาะสมกับการใช้สอยขึ้นมาเรื่อยๆ ทั้งนี้เพราะการขยายตัวออกมา
ดำเนินชีวิตในที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำลำธารไหลผ่านเพียบพร้อมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติที่มีให้อย่างเหลือเฟือเพื่อ
สิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ก็คือ การหาเครื่องมือบางชนิดไว้ใช้สอยใน
ชีวิตประจำวันซึ่งส่วนใหญ่จะได้แก่เครื่องจับสัตว์

เครื่องจักสานเป็นเครื่องมือที่มนุษย์สามารถจะนำไปใช้ในการ
ดำเนินชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี ไม่เพียงแต่ด้านประโยชน์ใช้สอยเท่านั้น
ที่มนุษย์พัฒนาขึ้น ความสวยงาม และ ความทนทานถาวร ก็เป็นปัจจัยที่
มนุษย์ให้ความสำคัญ จากการที่มนุษย์รู้จักการใช้ยางพาราชนิดมาทา หรือ
ยา เพื่อมิให้เกิดรอยร้าว ซึ่งทำให้มีผลสองอย่าง คือ ความคงทนถาวรและ
ประโยชน์ใช้สอยเพิ่มเติม
คือการไปใส่น้ำ การใช้ภูมิ
ปัญญาดังกล่าว มีมาแต่
ครั้งสุโขทัย หรืออาจจะ
ก่อนหน้านั้น ปัจจุบัน
เครื่อง จัก สาน ได้
พัฒนาการไปมาก มีการ
เครื่องจักสานเป็นสิ่งที่อยู่
มนุษย์ เป็นมรดกตกทอด
หายไป

ประดิษฐ์คิดค้นทำให้ได้รูปแบบต่างๆ
ควบคู่มา กับสังคมก็กรรมรับใช้ชีวิต
มาจนทุกวันนี้และเชื่อว่าจะไม่สูญ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นสาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม “จิ้งกรสาน”

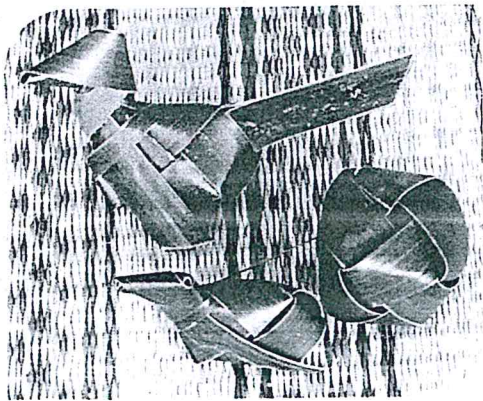
๑. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ นางบุญช่วย คนดี ชื่อเล่นช่วย ที่อยู่ ๑๔๗ หมู่ที่ ๒ ตำบล
ช่องไม้แก้ว อำเภอกุ่งเตโก จังหวัดชุมพร หมายเลขโทรศัพท์ -
ประวัติการศึกษา จบการศึกษา ชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๔

๒. สารสังเขป

ป้าช่วยเริ่มฝึกสาน ใบมะพร้าว เช่น เสื่อ สัตว์ ตะกร้อ ฯ
ตั้งแต่วัยเด็ก ทำมาเลื่อยมา เพราะมีความชื่นชอบและเห็นว่าเป็น
กิจกรรมที่สามารถสร้างความสุขและความใกล้ชิดให้กับลูกหลาน ทั้ง
ยังสอนให้เด็กๆ ซึ่งอยู่บ้านใกล้เคียงกัน ฝึกสานเพื่อให้เด็กมี
ความสามารถ เพิ่มทักษะการเรียนรู้ และการอยู่ร่วมกัน

ประวัติความเป็นมา

ภูมิปัญญาท้องถิ่นสาขาศิลปกรรม “ร้องเพลงกล่อมเด็ก”

๑. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ นายประสิทธิ์ แขวงเมฆ ชื่อเล่น ตาหนู ที่อยู่ ๘๙ หมู่ที่ ๕ ตำบล
ช่องไม้แก้ว อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสุพรรณบุรี หมายเลขโทรศัพท์ ๐๖๒ -
๐๙๓๖๖๘๖ ประวัติการศึกษา จบการศึกษา ชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๔

๒. สาระสังเขป

ตาหนู เริ่มสนใจเพลงกล่อมเด็กมาตั้งแต่วัยเด็ก ยามว่างก็จะ
ร้องเพลงกล่อมเด็กอยู่เป็นนิจ ทำให้เกิดความรักในการร้องเพลงกล่อม
เด็ก เมื่อมีครอบครัวก็จะร้องเพลงกล่อมลูกอยู่เสมอ ลูกหนูบอกว่าการ
ร้องเพลงกล่อมเด็กเป็นความสุขอีกอย่างของตน

๓. ประวัติความเป็นมา

ความเป็นมาของเพลงกล่อมเด็กหรือเพลงกล่อมลูก เป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นถึง
ความเชื่อและค่านิยมของคนในท้องถิ่นต่างๆ ทั้งในทุกชาติทุกภาษาในโลกก็จะมีบทเพลงกล่อมเด็ก สันนิษฐาน
ว่าเพลงกล่อมลูกหรือเพลงกล่อมเด็กมีวิวัฒนาการของเพลงมาจากการเล่านิทานให้เด็กฟังก่อนนอนในลักษณะคำ
กลอนหรือเป็นเพลงกล่อม ซึ่งจะเป็นกลอนชาวบ้านไม่มีแบบแผนแน่นอน จะมีเพียงแค่สัมผัสคล้องจอง ถ้อยคำ
ที่ใช้ในบางครั้งอาจจะไม่มีความหมายเนื้อเรื่องก็จะเป็นเกี่ยวกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม หรือเรื่องราวต่างๆที่
เกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ ซึ่งสะท้อนให้เห็นความรัก ความห่วงใย

เพลงกล่อมลูกถือเป็นคติชาวบ้านที่ใช้ภาษาเป็นสื่อ เป็นวรรณกรรมที่ไม่มีการเขียนหรือบันทึกเป็นลาย
ลักษณ์อักษรแต่อาศัยการท่องจำและบอกเล่าตกทอดจากรุ่นปู่ย่าสู่รุ่นพ่อรุ่นแม่ สืบทอดไปถึงรุ่นลูกรุ่น
หลาน ความสำคัญของเพลงกล่อมเด็กเป็นเพลงที่ทำให้พ่อแม่ได้มีความใกล้ชิดกับลูกได้ใช้เสียงในการสะท้อนให้
เห็นการสอนในเรื่องของภาษา สำเนียงให้ติดหูก่อนนอนทำให้หลับง่าย ก่อนนอนของเด็กเป็นช่วงสำคัญและการ
ให้เด็กหลับอย่างมีความสุขหลับสนิท เด็กก็จะมีช่วงของการตื่นที่สดชื่น ไม่ร้องโยเย การที่แม่จะเล่าอะไรให้ลูกฟัง
หรือเอื้อนเอ่ยจะเป็นสำเนียงหรือการเล่าเรื่องราวทำให้เกิดความอบอุ่นและความสุขแก่ลูกขณะกำลังหลับและ
หลับสนิทอย่างมีความสุข

ภูมิปัญญาท้องถิ่นสาขาเกษตรกรรม “เศรษฐกิจพอเพียง/หมอดิน”

๑. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ นายสมบูรณ์ ศรีสุบัติ ชื่อเล่น ลุงนิล อายุ ๗๐ ปี ที่อยู่ ๑๔ หมู่ที่ ๖ ตำบลช่องไม้แก้ว อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๗-๔๖๖๐๕๙๖ ประวัติการศึกษา จบการศึกษา ชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๔

๒. สาระสังเขป

ลุงนิล เป็นเกษตรกรต้นแบบ อยู่ที่ตำบลช่องไม้แก้ว อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร ซึ่งพืชผลทางการเกษตรที่ปลูกส่วนใหญ่จะเป็นทุเรียน มีมากกว่า 700 ต้น อยู่ในสวนลุงนิล เป็นที่รู้จักของคนในจังหวัดชุมพรค่อนข้างมาก ลุงนิล เป็นที่รู้จักในนามของเกษตรกรผู้คิดค้น “เกษตรคอนโดฯ 9 ชั้น” ซึ่งจุดเด่นของลุงนิลคือ การได้รับความสนใจจากผู้ไปศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องเกษตรผสมผสานและเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่เน้นใช้พื้นที่ของตนเองที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการปลูกพืชผักสวนครัวต่างๆ และพืชแซม พร้อมกับการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจไปในตัว และนอกจากจุดเด่นของลุงนิลจะอยู่ที่การทำสวนแล้ว ลุงนิลยังเป็นหนึ่งในผู้ดูแลโครงการธนาคารต้นไม้ของจังหวัดชุมพรอีกด้วย

๓. ประวัติความเป็นมา

เกษตรคอนโดฯ ๙ ชั้น

บนพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๑๗ ไร่ ลุงนิลทำเกษตรแบบผสมผสาน โดยการเลี้ยงปลา เลี้ยงหมู และปลูกพืชคอนโดฯ ๙ ชั้น ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ชั้นที่ ๑ ใช้พื้นที่ส่วนล่างสุดของพื้นดิน เพื่อทำบ่อน้ำเลี้ยงปลา รวมถึงพืชผักต่างๆ ที่สามารถอาศัยอยู่ในน้ำได้ เช่น ผักกระเฉด ผักบุ้ง บัว ฯลฯ

ชั้นที่ ๒ จะเป็นการปลูกพืชคลุมดินจำพวกกลอย มันหอม หรือจะเป็นพืชตระกูลหัวต่างๆ เช่น ขมิ้น กระชาย ฯลฯ

ชั้นที่ ๓ ปลูกพืชบนหน้าดิน เพื่อใช้ในการประกอบอาหารในครัวเรือนแทนการใช้จ่ายเงินซื้อได้ โดยพืชผักประเภทนี้จะได้แก่ พริกขี้หนู ผักเหลียง มะเขือ ฯลฯ

ชั้นที่ ๔ จะเน้นการปลูกส้มจี๊ด ที่มีประมาณ ๑,๐๐๐ ต้น สามารถเก็บได้ประมาณ ๗๐ กิโลกรัม ต่อวัน ขายได้ประมาณ กิโลกรัมละ ๒๐-๖๐ บาท ซึ่งราคาก็ขึ้นอยู่กับท้องตลาดเช่นกับผลผลิตอื่นๆ บางครั้งลุงนิลสามารถสร้างรายได้ ได้ประมาณ ๒,๐๐๐ บาท ต่อวัน เลยทีเดียว

ชั้นที่ ๕ ปลูกกล้วยเล็บมือนาง ๑,๐๐๐ กอ เก็บรายได้ต่อสัปดาห์ ขายได้ประมาณ ๕,๐๐๐ บาท ต่อสัปดาห์

ชั้นที่ ๖ ปลูกทุเรียนพันธุ์หมอนทอง ประมาณ ๗๐๐ ต้น ซึ่งจะคอยเก็บผลผลิตที่ได้ตามฤดูกาล ปีละครั้ง ส่วนรายได้จะขึ้นอยู่กับท้องตลาด ที่คอยกำหนดราคาตลอดเวลา

ชั้นที่ ๗ ปลูกพริกไทย ซึ่งเป็นพืชเกาะเกี่ยว กระท้อน ขนุน ซึ่งมีการเก็บผลผลิตหมุนเวียนไปทั้งปี รวมรายได้ ประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ บาท ต่อปี

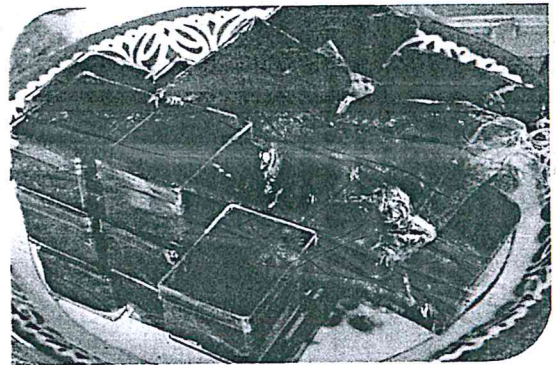
ชั้นที่ ๘ เป็นส่วนของธนาคารต้นไม้ ประเภทไม้ยืนต้น ประมาณ ๑,๓๐๐ ต้น ซึ่งเพิ่งจะปลูกได้ ๑ ปี มีต้นมะฮอกกานี ต้นตะเคียนทอง ต้นจำปาทอง เป็นต้น ซึ่งไม้เศรษฐกิจเหล่านี้ หากมีอายุครบ ๒๐ ปี จะมีมูลค่าประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ต่อต้น ซึ่งต้นไม้เหล่านี้ ลุงนิล กล่าวว่า ตนปลูกไว้ให้เหวตาเลี้ยง หมายความว่า ปลูกไว้แล้วต้นไม้จะโตเองโดยธรรมชาติ

ชั้นที่ ๙ ปลูกต้นไม้ยางนา เพื่อถวายเป็นพิเชษ ต้นสูงเต็มที่จะมีขนาดประมาณ ๔๐-๕๐ เมตร ในสวนของลุงนิลไม่มีการใช้ปุ๋ยเคมีมาเป็นเวลานาน นับตั้งแต่เริ่มต้นทำเกษตรแบบผสมผสาน และได้รับแนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

การไม่ใช้ปุ๋ยและสารเคมีใดๆ ในสวนมาเป็นเวลานาน กลับพบว่า สภาพดินยังมีความอุดมสมบูรณ์มากกว่าในอดีตที่เคยใช้ปุ๋ยเคมี เพราะการใช้ปุ๋ยเคมีอาจทำให้ได้ผลผลิตมากเป็นที่น่าสนใจ

พืชทั้ง ๙ ชั้นนี้ จะอาศัยอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูลกัน บ้างก็ให้ความร่มเงาแก่กัน บ้างก็เก็บน้ำและความชื้นให้กัน อยู่และเติบโตไปพร้อมๆ กัน โดยการปลูกใช้แนวคิดนี้ รวมทั้งการจัดการในเรื่องน้ำ เรื่องของแดด และยักรวมถึงการดูแลดินให้สมดุลนั้น จึงทำให้เกิดความหลากหลายและทำให้เกิดผลประโยชน์สูงสุด และได้ผลผลิตตรงตามที่ต้องการ

อีกทั้งในแปลงเกษตรของลุงนิล มีการเลี้ยงปลา เลี้ยงหมู และเลี้ยงไก่ ซึ่งมูลหมูสามารถนำมาใช้เป็นอาหารปลาได้ ส่วนมูลหมูและมูลไก่ใช้ทำเป็นปุ๋ยให้กับพืชผักสวนครัวต่างๆ ที่ลุงนิลได้ปลูกไว้ในสวน นอกเหนือจากนี้ ยังมีการขุดสระน้ำเพื่อเป็นแหล่งน้ำไว้ใช้ในการเกษตร แต่ไม่มีการทำนาในพื้นที่แห่งนี้ เนื่องจากสภาพที่ดินและปัญหาทางแรงงานนั้นไม่มีความเอื้ออำนวย

‘ทุเรียน’

พืชหลักสร้างได้เป็นกอบเป็นกำให้แก่ลุงนิล

ในสวนของลุงนิล ทุเรียนคือสินค้าที่เป็นที่นิยมมากที่สุด สาเหตุที่ทุเรียนจากสวนลุงนิลต่างเป็นที่นิยมนั้นเป็นเพราะกรรมวิธีในการเพาะปลูก ที่ปลูกแบบวิธีธรรมชาติ โดยวิธีการปลูกของลุงนิลคือจะใช้ปุ๋ยที่ผ่านการ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นสาขาศิลปกรรม “เป่าแคน”

๑. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ นายอุทัย จันแปง ชื่อเล่น ตาทัย อายุ ๖๔ ปี ที่อยู่ ๓๗ หมู่ที่ ๘ ตำบลช่องไม้แก้ว อำเภอกุ่งเตาโก จังหวัดชุมพร หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๓ - ๖๕๒๒๒๙๓ ประวัติการศึกษา จบการศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๒. สาระสังเขป

ตาทัย สนใจและเริ่มเป่าแคนตั้งแต่อายุ ๑๔ ปี ด้วยสภาพแวดล้อมของลูกอีสาน ซึ่งสัมผัสกับเสียงเพลง เสียงแคน ตั้งแต่วัยเยาว์ ทำให้ตนสนใจและหลงใหลมนต์เสียงแคน จึงได้ฝึกเป่าจนเกิดความชำนาญ

๓. ประวัติความเป็นมา

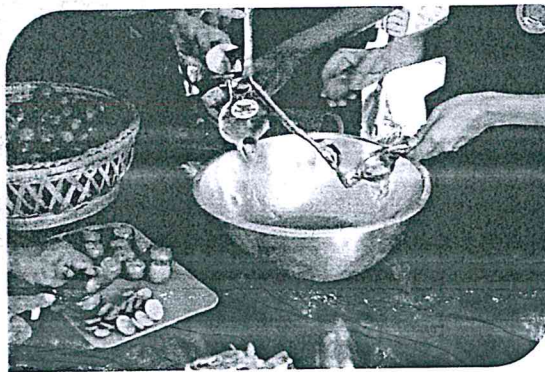
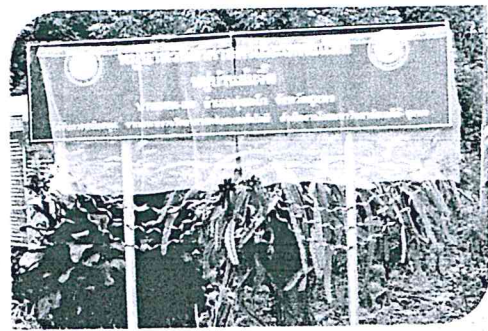
แคน เป็นเครื่องดนตรีประเภทเป่าที่เก่าแก่ชนิดหนึ่งของโลก สันนิษฐานว่ามีอายุไม่ต่ำกว่า ๓,๐๐๐ ปี ดังปรากฏหลักฐานจากการขุดค้นซากแคนในชั้นหินอายุกว่า ๒,๐๐๐ ปีในมณฑลยูนนานของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน และการขุดค้นทางโบราณคดี ที่เมืองตองซงริมแม่น้ำโขงมา ในจังหวัดถันหัวประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้ค้นพบขวานสำริดจำหลักเป็นรูปคนเป่าแคนน้ำเต้าอายุประมาณ ๓,๐๐๐ ปี คนไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือรู้จักเล่นดนตรีประเภทแคนมานานแล้ว โดยนำไปใช้ประกอบการละเล่นการแสดงหมอลำ งานประเพณี พิธีกรรม ขบวนแห่ต่าง ๆ ซึ่งปัจจุบันก็ยังนิยมเล่นอยู่ทั่วไป และได้มีการพัฒนารูปแบบของแคนให้ดียิ่งขึ้นเรื่อยมา จนถึงปัจจุบันมีแคนหลายชนิด เช่น แคนหก แคนเจ็ด แคนแปด แคนเก้า และแคนสิบ แต่ที่นิยมใช้มากที่สุดคือแคนแปด

ภูมิปัญญาท้องถิ่นสาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม “น้ำส้มจืด น้ำไชรบน้ำส้มจืด”

๑. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ นางนุสนธ์ บัวขาวเกาะ ชื่อเล่น ป้านุ้ยเกิดวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๙ ที่อยู่ ๕๕/๑ หมู่ที่ ๒ ตำบลช่องไม้แก้ว อำเภอกันตัง จังหวัดชุมพร หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๙-๘๘๗๕๒๐๔๔ ประวัติการศึกษาจบการศึกษาชั้นประถมศึกษา ปีที่

ภูมิปัญญาท้องถิ่นสาขาเกษตรกรรม “ไร่นาสวนผสม”

วิถีจินตนา ๑ ไร่ พอเพียง ต้นแบบ ไร่นาสวนผสม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านทอน-อม

๑. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ นางจินตนา ไพบูลย์ วิถีจินตนา ชื่อเล่น ที่อยู่ ๓ หมู่ที่ ๖ ตำบลช่องไม้แก้ว อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดชลบุรี หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๘-๘๘๗๕๒๐๔๔ ประวัติการศึกษาจบการศึกษาชั้นประถมศึกษา ปีที่

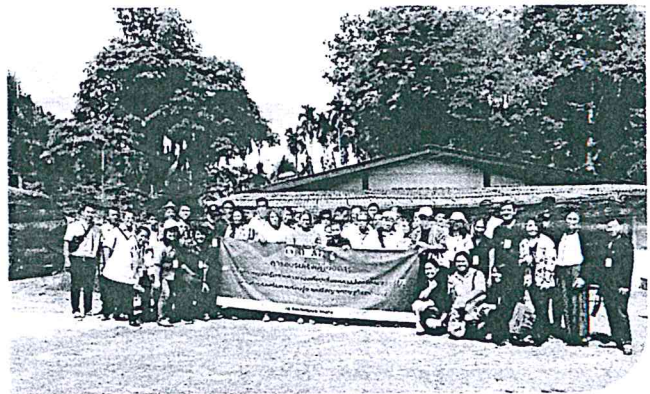
๒. สาระสังเขป

นางจินตนา ไพบูลย์ ได้จัดตั้งแหล่งเรียนรู้ “วิถีจินตนา ๑ ไร่ พอเพียง” ต้นแบบไร่นาสวนผสมอันเนื่องมาจากพระราชดำริบ้านทอน-อม ซึ่งมีแผนชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง ๑๔ กิจกรรม พื้นที่ไร่นาสวนผสมจากจำนวน ๓๐ ไร่ แบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ ปลูกยางพารา ๒๕ ไร่ ปลูกผักสวนครัว ๑ ไร่ บ้านนางจินตนา ได้จัดทำ “เตาเผาถ่านอิวาเต๊ะ” เพื่อทำน้ำส้มควันไม้ ใช้รักษาต้นทุเรียนที่เป็นแผล และใช้น้ำฉีดไล่แมลงให้กับพืชผัก ปัจจุบันครอบครัวนางจินตนาสามารถปลดหนี้จาก ธกส. ได้ และเป็นวิทยากร ถ่ายทอดความรู้ให้กับชุมชน บ้านทอน-อม พร้อมเป็นจุดสาธิต ศึกษาดูงานจากชุมชนอื่น ๆ ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และได้รับการยกย่องเป็นปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียงอีกด้วย

๓. ประวัติความเป็นมา

เนื่องในโอกาสที่โรงเรียนวังชมภู ซึ่งเป็นโรงเรียนตามแนวพระราชดำริครบรอบ ๑๐ ปี จึงเป็นที่มาของการทำ “นาสวนวังชมภู” เป็นการตอบสนองเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ “เศรษฐกิจพอเพียง” หมายถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ให้สมดุลและพร้อมที่จะรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

การทำไร่นาสวนผสม (Diversified farm or Mixed farm) หมายถึง ระบบการเกษตรที่เกษตรกรสามารถทำนาข้าว ปลูกพืชได้หลายชนิดรวมถึงการเลี้ยงสัตว์ เช่น ปลูกข้าว ไม้ผล พืชผัก เลี้ยงไก่ เป็ด เลี้ยงปลา เพื่อเป็นอาหารและขายเป็นรายได้ โดยเน้นการใช้ทรัพยากรที่ดินให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด จะต้องมีการวางแผนปลูกพืชพรรณให้เหมาะสมกับสภาพทางกายภาพของดินและ

ที่ดิน โดยเฉพาะการนำวัสดุเหลือใช้จากผลิตผลอย่างหนึ่งไปเอื้อประโยชน์อีกอย่างหนึ่งในไร่นาแบบครบวงจร และการทำไร่นาสวนผสมจะต้องมีแหล่งน้ำเพื่อให้เพียงพอตลอดทั้งปี การปลูกพืชในแต่ละชนิดให้มีการหมุนเวียนสลับเปลี่ยนกันไปและปลอดสารพิษ โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ที่ทำขึ้นเอง

ภูมิปัญญาท้องถิ่นสาขาแพทย์แผนไทย และศาสนาและประเพณี “แพทย์แผนไทยและศาสนพิธี”

๑. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ นายชาญ คงตะโก ชื่อเล่น ตาซิด เกิดวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๗ ที่อยู่ ๘๐ หมู่ที่ ๑ ตำบลช่องไม้แก้ว อำเภอกันทรตะโก จังหวัดชุมพร หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๓ -๖๖๘๔๐๑๒๓ ประวัติการศึกษาจบการศึกษาชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๔

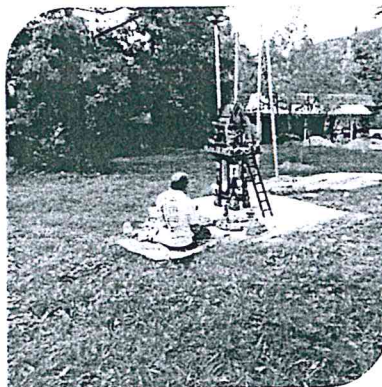
๒. สาระสังเขป

เริ่มศึกษาเกี่ยวกับสมุนไพรต่างๆ เมื่อประมาณ ๓๐ ปี ที่ผ่านมามีแรงบันดาลใจมาจากบิดาซึ่งเป็นแพทย์แผนไทย ที่ช่วยรักษาเด็กป่วยเป็นซาง ตาลขโมย ตัวร้อนไม่สบาย บิดาก็จะรักษาโดยจัดยาสมุนไพรนำมาต้ม หรือนำมาเป่า เมื่อบิดาเสียชีวิต ลูกซิดก็ได้รับครูหมอต่อบจากบิดา และได้ทำการรักษาเด็ก ผู้ใหญ่เรื่อยมา ซึ่งการได้ช่วยเหลือผู้อื่นเป็นบุญที่เราสามารถสะสมได้ ปัจจุบันได้เรียนรู้ ฝึกการทำหน้าที่พิธีกรทางศาสนา

๓. ประวัติความเป็นมา

การแพทย์แผนไทย หรือ การแพทย์แผนโบราณ เป็นความรู้ที่สืบทอดต่อ ๆ กันมาจากภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ จากในอดีตที่ไม่มีเทคโนโลยีทันสมัยเข้ามาให้การช่วยเหลือ ชาวบ้านที่เจ็บป่วยจึงต้องหันไปพึ่งพาหมอที่อยู่ตามชุมชนหมู่บ้านในละแวกใกล้เคียง ซึ่งหมอเหล่านี้ก็มีการนำเอาความรู้มาจากตำราบันทึกประสบการณ์ และการบอกเล่าจากหมอรุ่นเก่า กลายเป็นที่พึ่งพิงสำหรับชาวบ้านมาช้านาน

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม

๑. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ นายเรียง คงแก้ว ชื่อเล่น ตาเรียง เกิดวันที่ - มีนาคม ๒๕๔๗ ที่อยู่ ๒๑ หมู่ที่ ๒ ตำบลช่องไม้แก้ว
อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร หมายเลข ๐๘๑ - ๒๕๔๖๕๙๑ ประวัติการศึกษาจบการศึกษา
ชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๔

๒. สารสังเขป

เริ่มศึกษาเกี่ยวกับด้านศาสนา พิธีกรรม ได้รับแรงบันดาลใจในตอนบวชเป็นสามเณร
เริ่มศึกษาหลักธรรมคำสอนทางศาสนาและบทสวดต่างๆ นำมาใช้ประกอบพิธีกรรมศาสนาหน้าพระพุทธรูป
เช่น นำสวด นำกล่าว ในบทต่างๆ

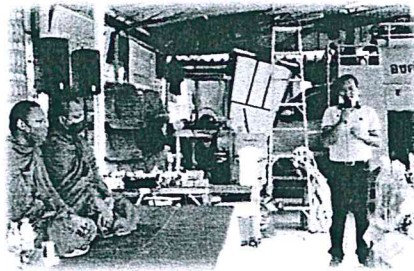
ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม

๑. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ นายสุนันท บุญพัฒน์ ชื่อเล่น พี่ตุ้ม เกิดวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๑๖ ที่อยู่ ๓๓ หมู่ที่ ๒ ตำบลช่องไม้แก้ว อำเภอกันตัง จังหวัดชุมพร หมายเลข ประวัติการศึกษาจบการศึกษา ระดับปริญญาตรี

๒. สาระสังเขป

เริ่มศึกษาเกี่ยวกับด้านศาสนา พิธีกรรม ได้รับแรงบันดาลใจในตอนบวชเป็นสามเณร เริ่มศึกษาหลักธรรมคำสอนทางศาสนาและบทสวดต่างๆ นำมาใช้ประกอบพิธีกรรมศาสนาหน้าพระพุทธรูป และได้รับการสืบทอดจากบิดา นำมาประยุกต์ใช้ในงานพิธีต่าง เช่น นำสวด นำกล่าว ในบทต่างๆ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นสาขาสัตวศาสตร์และหัตถกรรม (ด้านการผลิตและการบริโภค) “ขนมไทย”

๑. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ นางอริยา เกษแก้ว ชื่อเล่น พี่ยา เกิดวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๐๓
ที่อยู่ ๑๐๘ หมู่ที่ ๒ ตำบลช่องไม้แก้ว อำเภอบึงสามพัน จังหวัดบึงสามพัน
หมายเลขโทรศัพท์ ๐๖๓-๓๐๗๐๔๖๓๖ ประวัติการศึกษาจบ
การศึกษา ชั้นประถมศึกษา ปีที่

๒. สารสังเขป

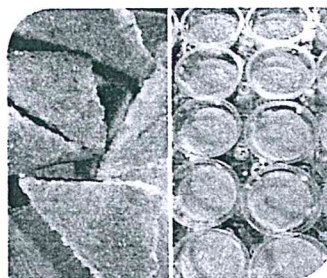
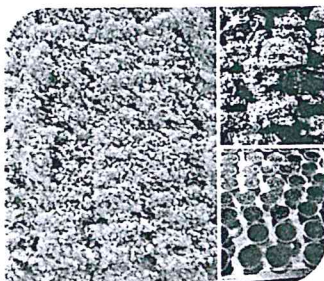
เมื่อวัยเด็ก มารดาทำขนมขาย จึงคอยช่วยเหลือ ทำบ่อยๆ
จนเกิดความรักการทำขนมไทย เมื่อมารดาเสียชีวิต จึงได้ทำ
ขนมไทยขายเรื่อยมา โดยรับทำขนมส่งบ้านที่มีงาน ส่งตลาด เพราะ
ตนคิดว่าเป็นเป็นงานสุจริตที่สามารถสร้างรายได้เพิ่มในครอบครัว

๓. ประวัติความเป็นมา

ในสมัยโบราณคนไทยจะทำขนมเฉพาะวาระสำคัญเท่านั้น เป็นต้นว่างานทำบุญ เทศกาลสำคัญ หรือ
ต้อนรับแขกสำคัญ เพราะขนมบางชนิดจำเป็นต้องใช้กำลังคนอาศัยเวลาในการทำพอสมควร ส่วนใหญ่เป็น
ขนมประเพณี เป็นต้นว่า ขนมงาน เนื่องในงานแต่งงาน ขนมพื้นบ้าน เช่น ขนมครก ขนมถ้วย ฯลฯ ส่วนขนมใน
ร้านในวังจะมีหน้าตาจุ่มจิม ประณีตวิจิตรบรรจงในการจัดวางรูปทรงขนมสวยงาม

ขนมไทยดั้งเดิม มีส่วนผสมคือ แป้ง น้ำตาล กะทิ เท่านั้น ส่วนขนมที่ใช้ไข่เป็นส่วนประกอบ เช่น ทองหยิบ
ทองหยอด เม็ดขนุน นั้น มาริ กิมาร์ เดอ ปินา (ท้าวทองกีบม้า) หญิงสาวชาวโปรตุเกส เป็นผู้คิดค้นขึ้นมา

ขนมไทยที่นิยมทำกันทุกๆ ภาคของประเทศไทย ในพิธีการต่างๆ เนื่องในการทำบุญเลี้ยงพระ ก็คือขนมจากไข่
และมักถือเคล็ดจากชื่อและลักษณะของขนมนั้นๆ งานศรัทธาต่างๆ เช่น งานมงคลสมรส ทำบุญวันเกิด หรือ
ทำบุญขึ้นบ้านใหม่ ส่วนใหญ่ก็จะมีพิธีเลี้ยงพระกับแขกที่มาในงาน เพื่อเป็นศรัทธาของงานขนมก็จะมีฝอยทอง
เพื่อหวังให้อยู่ด้วยกันยืนยง มีอายุยืน ขนมชั้นก็ให้ได้เลื่อนขั้นเงินเดือน ขนมถ้วยฟูก็ขอให้เฟื่องฟู ขนมทองเอกก็
ขอให้ได้เป็นเอก เป็นต้น ในสมัยรัชกาลที่ ๕ มีการพิมพ์ตำราอาหารออกเผยแพร่ รวมถึงตำราขนมไทยด้วย
จึงนับได้ว่าวัฒนธรรมขนมไทยมีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรครั้งแรก ตำราอาหารไทยเล่มแรกคือแม่ครัวหัว
ป่าก็ เขียนโดยท่านผู้หญิงเปลี่ยน ภาสกรวงศ์ ในหนังสือเล่มนี้ มีรายการสำหรับของหวานเลี้ยงพระได้แก่ ทองหยิบ
ฝอยทอง ขนมหม้อแกว ขนมชั้นตรา ขนมถ้วยฟู ขนมลิ่มกลืน ข้าวเหนียวแก้ว วนผลมะพร้าว ในสมัยต่อมาเมื่อ
การค้าเจริญขึ้นในตลาดมีขนมนานาชนิดมาขาย ทั้งขายอยู่กับที่ แบกกระบุง หาบเร่ และมีการปรับปรุงการบรรจุ
หีบห่อไปตามยุคสมัย เช่นในปัจจุบันมีการบรรจุในกล่องโฟมแทนการห่อด้วยใบตองในอดีต

องค์การบริหารส่วนตำบลช่องไม้แก้ว

ขอมอบเกียรติบัตรนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

นายอุทัย จันแปลง

ปราชญ์ชาวบ้านสาขาระเพณี พิธีกรรม(หมอลำ)
งานประเพณีวันผู้สูงอายุตำบลช่องไม้แก้ว ประจำปีพ.ศ. ๒๕๕๙

ขอจงมีความสุข ความเจริญตลอดไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙

(นายวีระศักดิ์ สวัสดิ์วงศ์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลช่องไม้แก้ว